

Saldie ķirši – 2019. gada problēmas un risinājumi

D. Feldmane

Dārzkopības institūts

Salnas (I)

Saldo ķiršu izturība salnās:

- ziedpumpuri var izturēt līdz pat $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- atvērušies ziedi - apmēram $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$
- jaunie auglīši - apmēram $-0.6\text{ }^{\circ}\text{C}$
- paaugušies augļi - apmēram -1°C vai vairāk

Saldo ķiršu ražību pēc salnām ietekmē arī:

- šķirnes individuālā salcietība,
- koku veselības stāvoklis
- **dārza novietojums, mikroklimats**

Salnas (II)

- Dobelē šogad salna bija 6. maijā, temperatūra nokritās līdz -3.4°C, saldajiem ķiršiem bija ziedēšanas beigas.
- **Dārza kvartālos, kuri bija atklāti gaisa plūsmai no ziemeļiem, salnā stipri cieta visas šķirnes.**
- No ziemeļu puses pasargātajos kvartālos daļu ražas saglabāja:
 - ‘Meelika’
 - ‘Aija’, ‘Iedzēnu Dzeltenais’ un ‘Veldze’
 - ‘Iputj’, ‘Radica’, ‘Ovstuženka’, Brjanskas 3-36,
 - ‘Tjutčevka’ un ‘Brjanskaja Rozovaja’ (ziedēja nedaudz vēlāk)
- pārsteigums - pašauglīgās ‘Stella’ un ‘Lapins’
- ‘Brjanočka’ un ‘Veda’ - iepriekš maz zināmas
- S. Ruisas izveidotie hibrīdi 24-3-6, 24-5-6, 24-2-10

Stumbra bojājumi un augļu puves

- Augļu puves var ierobežot ar fungicīdiem ziedēšanas laikā
- Stumbra bojājumiem var būt dažādi ierosinātāji
- Ķirši ir jutīgi pret cinka un vara trūkumu
- Šogad Dobelē pēc ziedēšanas smidzinājām lapu mēslojumu Dentament
- Stumbra bojājumi tika apturēti. Vasaras otrajā pusē ieņēmīgajām šķirnēm izplatījās puves un lapbire.

Laputis

- Pārziemo oliņas uz zariem
- Veido daudzas paaudzes un var savairoties ļoti strauji
- Laputīm patīk: siltums, sausums, skudras, N mēslojums
- Šogad laputis ķiršiem drīkstējām ierobežot ar
 - Karate Zeon 5 CS – 1 × sezonā, nogaidīšanas laiks 28 dienas
 - Fastac 50 un Kestac 50 - 2 × sezonā, nogaidīšanas laiks 14 dienas
 - NeemAzal TS – 2 × sezonā, nogaidīšanas laiks 14 dienas, literatūrā iesaka vēlreiz apstrādāt pēc 5 dienām (paplašinātais lietojums Augļkopju asociācijas biedriem).
- Dobelē šogad 10. jūnijā smidzināja NeemAzal TS, laputu izplatība samazinājās, bet vajadzētu smidzināt agrāk un 2 reizes.

Ķiršu raibspārnmuša

- Pārziemo kūniņas augsnes virskārtā
- Var saglabāties augsnē pat 3 gadus
- Pavasarī izlido muša, dēj oliņas ķiršos, attīstās kāpuri
- Viena muša var izdēt pat līdz 300 oliņām
- Ķiršu mušām patīk: siltums, aizvējš, biezi vainagi
- Dobelē šogad mušu bija daudz.
Pirmo reizi uz līmes slazda bija 4. jūnijā (bet droši vien sāka lidot jau maija beigās), masveidā novērojām 18. jūnijā, olu dēšana turpinājās jūlija sākumā.

Sudrabortās lapas un purpura (violetā) sīkpiepe

Lapas kļūst pelēcīgas, it kā sudrabortas, var veidoties brūna maliņa
Ja tā ir fizioloģiska slimība – nākošajā gadā pāries

Ja tā ir piepe:

- Vispirms sporas inficē koku caur brūcēm
- Micēlijs izplatās pa koksni
- Lapas kļūst pelēcīgas
- Uz stumbra izaug neuzkrītošas piepītes un koks aiziet bojā
- No piepēm izplatās sporas un inficē citus kokus

Negriežam slimos un pēc tam veselos kokus ar nedezinficētiem instrumentiem

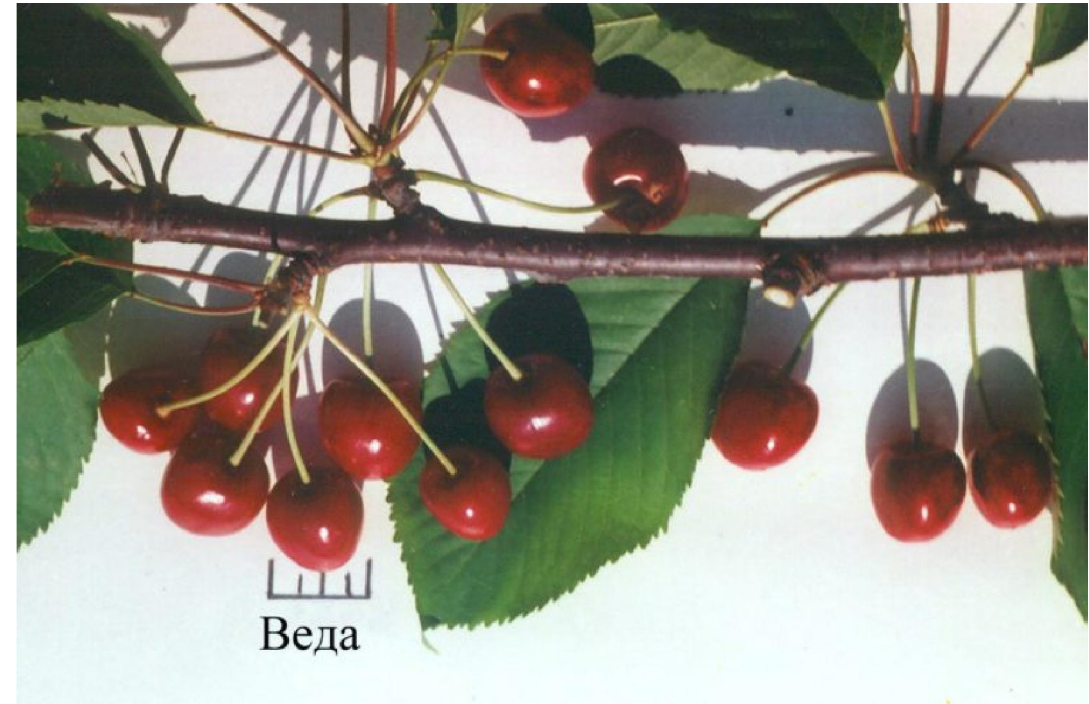
Brjanočka

- Šķirne izaudzēta Brjanskā
- Vidēji liels koks ar kuplu zarojumu
- Ziemcietība Dobelē ir laba
- Augļi nogatavojas jūlija otrajā pusē (reizē ar šķirni 'Brjanskaja Rozovaja')
- Augļi ir vidēja lieluma, tumši sarkani, blīvi

Veda

- Šķirne izaudzēta Brjanskā
- Vidēja auguma koks ar paretu zarojumu, var veidoties kaili zaru posmi
- Augļi vidēja lieluma, sarkani, blīvi
- Nogatavojas jūlija otrajā pusē, pēc šķirnes 'Brjanskaja Rozovaja'

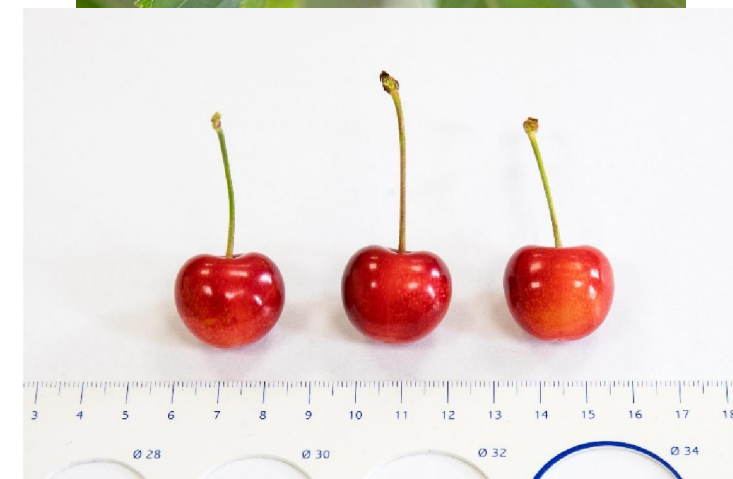
Veldze

- Izaudzēta ledzēnos
- Vidēja auguma koks ar kompaktu zarojumu
- Laba vai vidēja ziemcietība
- Augļi vidēja lieluma, tumši sarkani, blīvi ar stipru garšu, nogatavojas reizē ar šķirni 'Brjanskaja Rozovaja' vai pēc tās

24-3-6

- Kompakts koks
- Ziemcietība Dobelē ir ļoti laba
- Augļi nogatavojas jūlija 1. dekādē, neilgi pēc šķirnes 'Aija' (foto – 29.06.2018.)
- Augļi ir vidēja lieluma, var būt arī nelieli, gaiši sarkani, vidēji blīvi

24-2-10

- Vidēji liels koks
- Ziemcietība Dobelē ir laba
- Augļi nogatavojas jūlija otrajā pusē (pēc šķirnes 'Brjanskaja Rozovaja')
- Augļi ir vidēja lieluma, tumši sarkani, blīvi

Paldies par uzmanību!